

Fylkesmannen i Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liv Kristin Strand

Vår dato
16.11.07
Arkiv nr.
460.0

Vår referanse
2007/5138
Deres referanse
Inspeksjon 14.11.2007

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 07/20 Dato for inspeksjonen: 14.11.2007

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn: Statens Vegvesen, Region Sør	Virksomhetens org.nr.: 971 032 081
Adresse Serviceboks 727, 4808 ARENDAL	Virksomhetens telefon: 38121554
Navn på andre sentrale aktører: Agder OPS Vegselskap, CJV E18 Grimstad – Kristiansand	Virksomhetens e-post: nils-ragnar.tvedt@vegvesen.no
Kommune/kommunenr.: 0906	Bransjenr. (NACE-kode): 75.130

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Nils Ragnar Tvedt og Magne Stedjan (Statens vegvesen), Naveed Hussain og Jan Korsgaard (CJV E18 GRIMSTAD - KRISTIANSAND) og Finn Aasmund Hobbesland og Lars Gunnar Nag (Agder OPS vegselskap)	Fra Fylkesmannen: Liv Kristin Strand og Bjørn Stokke
--	---

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert:

- internkontroll
- substitusjon
- forbudte kjemikalier/produkter
- farlig avfall
- forurenset masse

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
- Kontrollen avdekket 4 avvik i forhold til regelverket
- Det er gitt 1 anmerkning

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
- Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen ber virksomheten om å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 15.02.2008

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding innen fristen med bekreftelse på at avvik er rettet, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. produktkontrollloven § 13 eller forurensningsloven § 73.

Tvangsmulkten vil starte etter en nærmere fastsatt frist og vil være kr. 1.000,- per dag, inntil kravet er oppfylt. Kommentarer til varslet kan sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf krav i *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6. Gebyrsatsen er på kr 4 100,- for gjennomføring av kontrollen.

Se vedlagte forskrift; kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.*

Arendal

14.01.2008

Aust-Agder

Sted:

Dato:

Fylkesmannen i
(etter fullmakt)

Definisjoner og informasjon

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Tvangsmulkt: Myndighetene har mulighet til å vedta tvangsmulkt for å sikre at ulovlige forhold rettes. En tvangsmulkt kan gis som et engangsbeløp eller være løpende inntil forholdet er rettet.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik: Virksomheten har mangelfull internkontroll

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, andre ledd punkt. 1-8.

Grunnlaget for avviket er krysset av nedenfor (avviket er ikke basert på en fullstendig gjennomgang av internkontrollen)

a) Virksomheten har ikke iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i lovverket (punkt 7)

b) Virksomheten har ikke iverksatt rutiner for å kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene (punkt. 6)

Kommentar: Fylkesmannen fikk med seg en god del dokumentasjon fra CJV E18 etter kontrollen, men vi kan ikke se at noen skriftlig risikovurdering knyttet til ytre miljø er foretatt. Hvis dette likevel er gjennomført, ber vi om en skriftlig tilbakemelding snarest.

En slik risikovurdering skal inneholde en vurdering av de forhold som kan oppstå/tenkes å oppstå i forbindelse med håndtering av farlig avfall, kjemikalier m.m. Risikovurderingen må ta hensyn til sannsynligheten for at uhell kan skje og konsekvensene et eventuelt uhell vil få. I tillegg skal det utarbeides planer for mottiltak for å redusere risikoforholdene.

c) Virksomheten har mangelfulle rutiner/mangler dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall (punkt 7)

d) Virksomheten har mangelfulle rutiner/mangler dokumenterte rutiner for kjemikaliehåndtering (punkt 7)

Se kommentarer neste side.

e) Virksomheten har mangelfulle rutiner/mangler dokumenterte rutiner for håndtering av forurensede masser (punkt 7)

f) Virksomheten har ikke oversikt over de farlige kjemikaliene som er i bruk (punkt 6)

g) Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over sitt farlige avfall (punkt 6)

h) Virksomheten har ikke undersøkt om bygg(ene) inneholder produkter som er PCB-holdige (punkt 6)

i)

Avvik: Virksomheten har mangler ved kjemikaliehåndteringa

Avvik fra:

Produktkontrollen § 3a

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, andre ledd, punkt 7

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter, § (produktforskriften) §§ 2-11, 2-12, 2-17, 2-20 3-6, 3-7,

a) Virksomheten har ikke vurdert substitusjon av helse- og miljøfarlige stoffer for de helse og/ eller miljøfarlige kjemikalierne de bruker (Produktkontrollen § 3a)

b) Virksomheten kan ikke dokumentere at vurderingene av substitusjon av helse- og miljøfarlige stoffer er utført (HMS-forskriften, §5 2. ledd, punkt 7)

Kommentar: Substitusjonsplikten er tatt inn som en generell del av virksomhetens internkontroll. Etter det vi kunne se, forelå det imidlertid ikke noen **skriftlig** dokumentasjon av den vurderingen som bedriften har gjort for eksisterende stoffer mtp. substitusjon. Vi ble forevist en database med alle kjemikalier som inngår i prosjektet. Kjemikalierne var listet opp i en tabell, og en av kolonnene omhandlet substitusjon. I denne kolonnen var det imidlertid ikke ført inn noen informasjon.

Substitusjonsplikten består i at virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre helsefare eller miljøforstyrrelse, skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Dette følger av produktkontrollen § 3a. Mer informasjon om substitusjonsplikten finner du på www.sft.no, bl.a. Veileder om substitusjonsplikten, TA-1715/2000 og Fakta om substitusjonsplikten, TA-1693/2000. Det kan også finnes mye informasjon om dette og andre temaer på internettssidene til Byggenæringens miljøsekretariat med følgende URL: <http://www.byggemiljo.no/> (se bl.a. under lenken "Veiledninger").

Fylkesmannen ber om å få oversendt kopi av rutiner som viser hvordan virksomheten oppfyller substitusjonsplikten, og hvordan den dokumenterer dette, innen fristen for tilbakemelding.

c) Virksomheten mangler dokumentasjon av rutiner for å overholde plikten om substitusjon (HMS-forskriften, §5 2. ledd, punkt 7)

d) Virksomheten bruker produktet/ kjemikaliet/ kjemikalierne:
som er forbudte jf. forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

- §§ 2-11, 2-12, Kadmium
- § 2-17 Kortkjedede klorparafiner
- § 2-20 Penta- og okta-BDE
- § 3-6, Krom- eller arsenbehandlet trevirke
- § 3-7, Kreosotbehandlet trevirke

Avvik: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i samsvar med krav

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften)
Kapittel 11: Farlig avfall

a) Virksomheten har ikke levert sitt farlige avfall innen tidsfristen (1 år) (§11-8)

b) Virksomheten leverer ikke farlig avfall videre til godkjent innsamler/mottaker (§11-8)

c) Virksomheten har ikke fylt ut deklarasjonsskjema for farlig avfall (§11-12)

Kommentar: Ved levering av farlig avfall skal virksomheten fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Statens forurensningstilsyn, jf. *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, § 11-12. Deklarasjonsskjemaet er viktig for at den som skal håndtere det farlige avfallet videre får de nødvendige opplysninger, slik at håndteringen kan skje forsvarlig. Skjemaet er dessuten avfallsprodusentens dokumentasjon på at det farlige avfallet er levert til godkjent mottak, og at det har kommet fram til godkjent sluttmottak/behandlingsanlegg. På tidspunktet for tilsyn kunne det ikke fremlegges slike skjema hos underentreprenøren som ble kontrollert, Leonhard Nilsen og sønner som arbeidet ved Steinsåstunnelen. De fortalte at deklarasjonsskjema ikke var fylt ut ved levering av farlig avfall. Virksomheten som henter det farlige avfallet, har i følge underentreprenøren heller aldri nevnt nødvendigheten av å fylle ut slike skjema. Det må påses at deklarasjonsskjema fylles ut ved alle fremtidige leveringer av farlig avfall.

d) Deklarasjonsskjemaet er ikke tilfredsstillende utfylt (§11-12)

e) Virksomheten kan ikke dokumentere at farlig avfall er levert (§§ 11-8 og 11-12)

f) Virksomheten har ikke tilfredsstillende emballering/merking av lagret farlig avfall (§11-12)

g) Virksomheten har ikke tilfredsstillende lagring av farlig avfall (§ 11-5)

h) Avfallet er ikke tilstrekkelig sikret mot uvedkommende (§ 11-5)

i) Virksomheten blander farlig avfall med annet avfall (§ 11-5)

j) Virksomheten blander forskjellige typer farlig avfall (§11-5)

k)

Avvik: Andre avvik

Avvik fra: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven). §7, 1. ledd

a) Søl rundt dieseltank på grunn av mangelfulle rutiner ved fylling av tanken.

Kommentar: Det ble observert en god del søl rundt en dieseltank ved Steinsåstunnelen. Det ble opplyst at det pleide å ligge absorberende matter ved tanken, men slike var ikke på plass ved inspeksjonstidspunktet. I tillegg fikk vi opplyst at det meste av sølet stammet fra fylling av tanken. Når sjåførene kobler tankbilen fra dieseltanken renner det noe diesel ned på bakken. Det ble opplyst at det som regel ble satt oppsamlingskar under påfyllingsventilen, men at ikke alle sjåførene var like flinke til dette. Det må påses at de som leverer drivstoff til virksomheten har rutiner for å unngå slikt dieselsøl.

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Det ble observert store mengder asfalt ved Steinsåstunnelen. Asfalt fra før 1960 kan inneholde tjære. Tjære inneholder polisykliske aromatiske hydrokarboner (PAH), som er kreftfremkallende. Asfalt fra før 1960 må derfor håndteres med tanke på å hindre avrenning fra eventuelle mellomlagre.

Andre kommentarer/utdypninger:

Fylkesmannen sitter igjen med et godt inntrykk av arbeidet med å hindre forurensning fra kjemikalier og farlig avfall etter tilsynsbesøket ved anlegget.

Ved inspeksjonen ble vi gjort oppmerksomme på at anleggsarbeiderne på prosjektet kom fra et stort antall nasjoner. Vi vil understreke at det er svært viktig at de ansatte får de nødvendige opplysninger vedrørende ytre miljø innenfor sitt ansvarsområde, på eget språk.

Det kom fram at anleggsarbeidene hadde berørt fire gamle avfallsfyllinger. Avfallet i disse var fjernet, og levert til Midtstøl Transport AS. Det ble også opplyst at jordmassene ved noen av fyllingene kunne se ut til å være forurenset (trolig oljeforurensning). I disse tilfellene ble også jordmassen levert til nevnte firma. Disse funnene ble rapportert til Statens vegvesen sentralt, men ikke til de berørte kommuner. Det vises til *Forskrift om begrenning av forurensninger (forurensningsforskriften)*, kap. 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Her fremgår tiltakshavers plikter ved inngrep i forurenset grunn. Kommunen er forurensningsmyndighet etter bestemmelsene her. De inntrådte hendelsene må rapporteres til angjeldende kommuner. Vi skal ha kopi av disse meldingene.